

PRESEK

List za mlade matematike, fizike, astronome in računalnikarje

ISSN 0351-6652

Letnik 29 (2001/2002)

Številka 1

Stran 29

Marija Vencelj:

POIŠČI OSNOVO

Ključne besede: naloge, matematika, teorija števil, številski sistemi, številke.

Elektronska verzija:

<http://www.presek.si/29/1467-Vencelj-naloge.pdf>

© 2001 Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije

© 2010 DMFA - založništvo

Vse pravice pridržane. Razmnoževanje ali reproduciranje celote ali posameznih delov brez poprejšnjega dovoljenja založnika ni dovoljeno.

POIŠČI OSNOVO

Če je osnova številskega sistema večja od deset, številke 0, 1, 2, ..., 9 ne zadoščajo za zapis vseh števil. Privzeti moramo še toliko novih števk, za kolikor vrednost baze presega število 10. Za potrebe naše naloge izberimo kot dodatne številke naslednje oznake:

$$\boxed{0} = 10, \quad \boxed{1} = 11, \quad \boxed{2} = 12, \quad \boxed{3} = 13 \quad \text{itd.}$$

Na desni strani enačaja je zapisana vrednost posamezne številke v desetiškem sistemu.

Naloga: Za vsakega od naslednjih računov poiščite osnovo, v kateri je račun pravičen.

(a) $\begin{array}{r} 16\boxed{0} \\ + 333 \\ \hline 4\boxed{0}0 \end{array}$	(b) $\begin{array}{r} 338 \\ - 287 \\ \hline 41 \end{array}$	(c) $\begin{array}{r} \boxed{0}\boxed{3}3 \\ + 916 \\ \hline 13\boxed{4}9 \end{array}$	(d) $\begin{array}{r} 402 \\ - 163 \\ \hline 24\boxed{0} \end{array}$

Marija Vencelj

Rešitev je na strani 52.